ខំពុននី ៣ chapter3

អាស៊ីដ-បាស

មេវេន្ត្រិ ៣

ស្តេរមួយស្យូខនិត និខpH Water Solution and pH

១. អ៊ីយ៉ុងអ៊ីជ្រូញ៉ូម និងអ៊ីយ៉ុងអ៊ីជ្រុកស៊ីត

១.១ ស្វ័យអ៊ីយ៉ុងនៃទឹក

• **ស្វ័យអ៊ីយ៉ុងនៃទឹក ឬអូតូប្រូតូលីសនៃទឹក** គឺជាការបន្ទេរប្រូតុងរវាងពីរម៉ូលេគុលទឹកដែលក្នុងនោះ ម៉ូលេគុលទឹក មួយដើរតួជាអាស៊ីត ហើយម៉ូលេគុលទឹកមួយទៀតដើរតួជាបាស។

$$H_2O(l)+H_2O(l)$$
 \Longrightarrow $H_3O^+(aq)+OH^-(aq)$ $\%$ ត

រីយើងអាសសរសេរថា: $2H_2O(l) \rightleftharpoons H_3O^+(aq) + OH^-(aq)$

១.២ ថេរស្វ័យអ៊ីយ៉ុងនៃទឹក ឬផលគុណអ៊ីយ៉ុងនៃទឹក

• ជាទូទៅផលគុណរវាង $[H_3O^+]$ និង $[OH^-]$ មានតំលៃថេរជានិច្ចនៅគ្រប់សីតុណ្ហភាព។ ថេរលំនឹងនេះ ហៅថា t = t = t ជំនួនគឺ t = t = t ជំនួនគឺ t = t ជ

$$K_{w} = [H_{3}O^{+}] \times [OH^{-}]$$

ullet ជាទូទៅតំលៃ $K_{_{\!\scriptscriptstyle W}}$ កើនឡើងទៅតាមសីតុណ្ហភាព

សីតុណ្ហភាព (°C)	$K_{_{\scriptscriptstyle W}}$	
0	1.2×10^{-15}	
10	3×10^{-15}	
25	1×10^{-14}	
50	5.3×10^{-14}	

• ជាទូទៅ នៅក្នុងទឹកសុទ្ធ: $[H_3O^+] = [OH^-]$ ។ នៅសីតុណ្ហភាណ 25^0C ទឹកសុទ្ធមាន $[H_3O^+] = [OH^-] = 10^{-7}M$ ។

 $ag{vr}$ ចូរកំណត់កំហាប់អ៊ីយ៉ុង H_3O^+ និង OH^- ដែលមានក្នុងទឹកសុទ្ធនៅសីតុណ្ហភាព O^0C និង $5O^0C$ $ag{vr}$ នៅសីតុណ្ហភាព 25^0C សូលុយស្យុងអាស៊ីតក្លូរីឌ្រិចមានកំហាប់ $3\times 10^{-5}\,mol.L^{-1}$ ។ ចូរកំណត់ កំហាប់អ៊ីយ៉ុង OH^- ក្នុងសូ.នេះ?

១.៣ សូលុយស្យុងអាស៊ីត បាស និងណឹត

- $[H_3O^+] = [OH^-] \Rightarrow$ សូលុយស្យូងណឺត
- $[H_3O^+]>[OH^-] \Rightarrow$ សូលុយស្យងអាស៊ីត

 $- [H_3O^+] < [OH^-] \Rightarrow$ សូលុយស្យងបាស

២. មាត្រដ្ឋាន pH

២.១ និយមន័យ pH

- pH (Potential Hydrogen) មានន័យថា *សក្តានុពលអ៊ីដ្រូសែន*
- pH នៃសូលុយស្យងរាវជាទំហំផ្ទួយនឹងឡុការីតគោលដប់នៃកំហាប់អ៊ីយ៉ុងអ៊ីដ្រូញ៉ូម។

$$pH = -\log[H_3O^+] \Rightarrow [H_3O^+] = 10^{-pH}$$

នោះpH មានតំលៃពី $0 \rightarrow 14$ ។

២.២ ទំនាក់ទំនងវវាង $_{pH}$, $_{[H_2O^+]}$ និងកំរិតអាស៊ីត-បាស

២.៣ ការគណនា pH ដោយស្គាល់កំហាប់អ៊ីយ៉ុង OH-

•
$$[H_3O^+] \times [OH^-] = K_w \Rightarrow [H_3O^+] = \frac{K_w}{[OH^-]} \Leftrightarrow -\log[H_3O^+] = -\log\frac{K_w}{[OH^-]}$$

$$\Leftrightarrow pH = -\log K_w + \log[OH^-]$$
 ដោយ $pK_w = -\log K_w$ គេបាន:
$$pH = pK_w + \log[OH^-] \Rightarrow \boxed{[OH^-] = 10^{pH-14}}$$
 នៅសីតុណ្ហភាព $25^{\circ}C$ $K_w = 10^{-14} \Rightarrow pK_w = 14$

គេបាន
$$pH = 14 + \log[OH^-]$$
 (នៅសីតុណ្ហភាព $25^{\circ}C$)

• pOH នៃសូលុយស្យុងមួយគឺជាទំហំផ្ទុយនឹងឡូការីតនៃកំហាប់អ៊ីយ៉ុងអ៊ីជ្រុកស៊ីត។ $pOH = -\log[OH^-]$

♣ ទំនាក់ទំនងវវាង ^{pH} និង ^{pOH}

$$pH = -\log[H_3O^+]$$

$$pOH = -\log[HO^-]$$

$$pH + pOH = -(\log[H_3O^+] + \log[OH^-])$$

$$= -\log([H_3O^+] \times [OH^-])$$

$$= -\log K_w = pK_w$$
 ដូចនេះ $pH + pOH = 14$ (នៅសីតុណ្ហភាព 25^0C)

 $ag{vr}$ $ag{vr}$ ag

ចូរគណនា $[H_3O^+]$, $[OH^-]$, pH និង pOH នៃសូលុយស្យុងនេះ។ 2- នៅសីតុណ្ហភាព 0^0C សូលុយស្យុងសូដ្យូមអ៊ីដ្រុកស៊ីតមួយមានកំហាប់ $5\times 10^{-3} mol.L^{-1}$ ។ ចូរគណនាតំលៃ pH និង pOH នៃសូលុយស្យុងនៃសីតុណ្ហភាពនេះ? គ-គណនា $[H_3O^+]$ និង $[OH^-]$ ដែលមានក្នុងសូ.មួយដែលមាន pH=2.3។ ឃ-គណនា $[H_3O^+]$ និង $[OH^-]$ ដែលមានក្នុងសូ.មួយដែលមាន pOH=12.3។

២.៤ វង្វាស់ pH

គេមានពីវវិធីសំរាប់ *pH* នៃសូលុយស្យងៈ

- **4** *អង្គបាតុចង្អុលពណ៍* ៖ ជាសារបាតុសរីរាង្គដែលពណ៍របស់វាអាស្រ័ននឹង _PH ។ បម្រែបម្រួល ពណ៍របស់វាកើតមានក្នុងចន្លោះប្រហែល ២ ឯកតា _PH ដែលហៅថា *តំបន់ប្រែពណ៍* ។

អង្គធាតុចង្អុលព ណ៍	តំបន់ប្រែពណ៌	ពណ៌អាស៊ីត	ពណ៌បាស
អេល្យង់ទីន	3.1-4.4	ក្រហម	លឿង
ប្រូម៉ូទីម៉ុលខៀវ	6.0-7.6	លឿង	ខៀវ
ផេណុលផ្តាលេអ៊ី ន	8.2-10.0	គ្មានពណ៍	កូឡាប

៣. ការគណនាទាក់ទងនឹង pH

៣.១ ការគណនា pH នៃម៉ូណូអាស៊ីតខ្លាំង និង ម៉ូណូបាសខ្លាំង

• បើ HA ជាម៉ូណូអាស៊ីតខ្លាំងគេបាន

• បើ *BOH* ជាម៉ូណូបាសខ្លាំងនោះគេបាន

$$BOH_{(aq)} \rightarrow B^+_{(aq)} + OH^-_{(aq)}$$

$$C_b \qquad \qquad C_b$$
 ដូចនេះ
$$pH = 14 + \log[OH^-] = 14 + \log Cb \quad \text{(ss) } 25^{\circ}C \text{)}$$

ប្រតិបត្តិ៥ ក-គណនា pH នៃសូ.អាស៊ីតក្លូរីទ្រិចកំហាប់ $2\times 10^{-3} mol.L^{-1}$ ។ ខ-គណនា pH នៃសូ. សូដ្យូមអ៊ីដ្រុកស៊ីតកំហាប់ $5\times 10^{-3} mol.L^{-1}$ គ-គណនាកំហាប់ជាមូលនៃអ៊ីយ៉ុងដែលមានក្នុងសូ. NaOH ដែលមាន pH=12.7 ឃ-គណនាកំហាប់ជាម៉ូលនៃអ៊ីយ៉ុងដែលមានក្នុងសូ. HCl ដែលមាន pH=1.2

៣.២ ការគណនា pH នៃឌីអាស៊ីតខ្លាំង និងឌីបាសខ្លាំង

ullet បើ H_2A ជាឱអាស៊ីតខ្លាំង នោះគេបាន

$$\begin{split} H_2 A_{(aq)} + 2 H_2 O_{(l)} &\to 2 H_3 O^+_{~(aq)} + A^-_{~(aq)} \\ C a & 2 C a \\ & \mbox{\color=100} \\ \mathcal{D} \mbox{\co$$

• បើ $B(OH)_2$ ជាធីបាសខ្លាំង គេបាន

$$B(OH)_{2(aq)} o B^{2+}{}_{(aq)} + 2OH^{-}{}_{(aq)}$$
 $C_b \qquad \qquad 2C_b$
 $pH = 14 + \log[OH^{-}] = 14 + \log 2C_b$ (នៅ $25^{\circ}C$)

 $ag{vr}$ ប្រតិបត្តិ៦ ក-គណនា pH នៃសូ. H_2SO_4 កំហាប់ $3 imes 10^{-3} mol. L^{-1}$ ។

ខ-គណនា pH នៃសូ. $Ba(OH)_2$ កំហាប់ $5\times 10^{-3} mol.L^{-1}$ ។ គ-គណនាកំហាប់ជាម៉ូលនៃសូ. $Ba(OH)_2$ ដែលមាន pH=12.6។

លំហាត់អនុវត្តន៍

- ១. គេចង់ទង្វើសូ.មួយដែលមាន pH=10.6 ដោយការរំលាយក្រាម $Ba(OH)_2$ ទៅក្នុងទឹក។
 - ក. គណនាកំហាប់ជាម៉ូលនៃសូ.ទទួលបាន
 - ខ. គណនាម៉ាស $Ba(OH)_2$ ចាំបាច់ដើម្បីទង្វីសូ.ខាងលើ 250mL
- ២. គេរំលាយ $Ba(OH)_2$ ទៅក្នុងទឹក គេទទួលបានសូ. S_1 ដែលមានមាឌ 1L។ បើគេយក 10mLនៃ សូ. S_1 ទៅលាយជាមួយ 40mLនៃទឹកសុទ្ធ គេទទួលបានសូ. S_2 ដែលមាន pH=9.4 ។
 - ក. គណនា pHនៃសូ. S_1
 - ខ. គណនាម៉ាស $Ba(OH)_2$ ចាំបាច់ត្រូវប្រើដើម្បីទង្វើសូ. S_1
- ៣. គេចង់ទង្វើ 100mLនៃសូ. HCl ដែលមាន pH=3.2 ដោយការរំលាយឧស្ម័នអ៊ីដ្រូសែនក្លរូក្នុងទឹក។
 - ក. គណនាមាឌឧស្ម័នអ៊ីដ្រូសែនក្លរួដែលត្រូវប្រើនៅល.ខធម្មតា
 - ខ. គេលាយសូ.ទទួលបានខាងលើជាមួយ 100mLនៃសូ. NaOH ដែលមាន $pH=12.5\,$ ។ ចូរកំណត់ pH នៃល្បាយសូ.ទទួលបាន
- ៤. គេលាយ 50mLនៃសូ. HCl ដែលមាន pH=2 ជាមួយ 70mLនៃសូ. NaOH គេទទួលបាន ល្បាយសូ. ដែលមាន pH=4.4។ គណនា pHនៃសូ. NaOH ខាងលើ
- ៥. គេចង់ទង្វើ 100mL សូ.មួយដែលមាន pH=9 ដោយការលាយបញ្ចូលគ្នានៃសូ. $HCl\ pH=4$ ជាមួយសូ. $NaOH\ pH=10$ ។ ចូរកំណត់មាឌសូ.និមួយៗដែលត្រូវប្រើ។

លំទាាត់ (Exercise)

- 9. ចូរគណនា $[H_3O^+]\&[OH^-]$ នៅក្នុងសូលុយស្យុងមួយដែលត្រូវបានគេ រៀបចំចេញពី 0.005mol នៃអាស៊ីតក្លូរីឌ្រិច HCl ដែលត្រូវបំបែកក្នុង ទឹក 1L ?
- ២. ចូរគណនា $[H_3O^+]$ & $[OH^-]$ នៅក្នុងសូលុយស្យុងមួយដែលត្រូវបានគេ រៀបចំចេញពី 0.025mol នៃបារ្យូមអ៊ីដ្រុកស៊ីត $(Ba(OH)_2)$ ដែលត្រូវ បំបែក ក្នុងទឹក105mL?
- ៣. ចូរគណនា $[H_3O^+]$ & $[OH^-]$ នៅក្នុងសូលុយស្យុងមួយដែលត្រូវបានគេ រៀបចំចេញពី 10~g នៃសូដ្យូមអ៊ីដ្រុកស៊ីត (NaOH) ដែលត្រូវបំបែកក្នុង ទឹក 375mL ?
- ៤. គេរំលាយឧស្ម័ន៍អ៊ីដ្រូសែនក្លរួ 2,5L ទៅក្នុងទឹក 2,5L គេទទួលបានសូ, អាស៊ីតក្លរីឌ្រិចដែលមាន pH=1.6 ។ ក-តើអាស៊ីតក្លរីឌ្រិចជាអាស៊ីតខ្លាំង រឺ ខ្សោយ ? ខ-សរសេរសមីការតាងប្រតិកម្មដែលកើត? បើ $V_m=25LmoL^{-1}$
- ៥. គេរំលាយ 2g នៃសូដ្យូមអ៊ីដ្រុកស៊ីតសុទ្ធទៅក្នុងទឹកគេទទួលបាន សូលុយស្យុងស៊ូត 1L គេទទួលបានសូ.មួយដែលមាន pH=12.7 $^{\circ}$ ក-តើសូ.ស៊ូតជាបាសខ្លាំង រឺ ខ្សោយ ? $^{\circ}$ ខ-សរសេរសមីការតាងប្រតិកម្មដែលកើតមាន?
- ៦. គេយក 20mL នៃសូលុយស្យុងស៊ូតដែលមានកំហាប់ 0.3M ទៅលាយ ជាមួយ 30mL នៃសូលុយស្យុងស៊ូតដែលមានកំហាប់ 0.1M ។ គណនា pH នៃសូលុយស្យុងដែលទទួលបាន?
- ៧. គេបំបែក 0,2~g នៃសូដ្យូមអ៊ីដ្រុកស៊ីតទៅក្នុងទឹកសុទ្ធគេទទួលបាន សូលុយស្យុងមានមាឌ 2L។ π -សរសេរសមីការតាងប្រតិកម្មនៃការបំបែកអង្គធាតុរឹងក្នុងទឹក? 2-គណនា pH នៃសូលុយស្យុងនេះ? π -គណនាកំហាប់ប្រភេទគីមីដែលមានវត្តមាននៅក្នុងសូលុយស្យុង? π -គណនាមាឌទឹកដែលត្រូវចាក់ចូលទៅក្នុង 20~mL នៃសូលុយស្យង ខាងលើដើម្បីទទួលបានសូលុយស្យងថ្មីមាន pH=11?
- ៩. សូលុយស្យុងអាស៊ីតក្លូវិច (HCl) មួយមាន pH=3,4 ចំនួន 10mL ៕ គេចាក់បន្ថែម 90mL នៃសូលុយស្យុង KCl ដែលមានកំហាប់ 0,1M ។ គណនា pH នៃល្បាយដែលទទួលបាន?
- 90. គេរំលាយឧស្ម័នអ៊ីដ្រូសែនក្លរួចំនួន 0.56L ក្នុងទឹកបិតគេទទួល បាន សូលុយស្យុងអាស៊ីតក្លរីឌ្រិចដែលមានមាឌ 500mL ៕ ក-សរសេរសមីការតាងប្រតិកម្មរវាង HCl ជាមួយទឹក? ខ-គណនាកំហាប់ប្រភេទគីមីដែលមានវត្តមានក្នុងសូលុយស្យុងនេះ? គ-គណនា pH របស់សូលុយស្យុងអាស៊ីតនេះ?បើៈ $V_m = 22.4 \, LmoL^{-1}$
- 99. គេរំលាយក្រាមសូដ្យូមអ៊ីដ្រុកស៊ីត(NaOH) ចំនួន 1,6g ក្នុងទឹកគេទទួល បានសូលុយស្យុង S_1 ចំនួន 250mL ៕គេបន្ថែម សូ លុយស្យុងប៉ូតាស្យូម អ៊ីដ្រុកស៊ីត(KOH) S_2 ដែលមាន pH=12 ចំនួន 500mL ទៅលើសូលុយស្យុង S_1 គេទទួលបានសូលុយ ស្យុង S_3 ។ a គណនាបរិមាណអ៊ីយ៉ុងអ៊ីដ្រុកស៊ីតដែលមាននៅក្នុងសូលុយស្យង S_3
 - b / គណនា pH នៃសូលុយស្យង S_3

- 9៣. គេចង់ធ្វើសូលុយស្យុងអាស៊ីតក្លរីខ្រិច (HCl) ដែលមានមាឌ $700cm^3$ កំហាប់ $2\times 10^{-2}\ molL^{-1}$ ៕ ក-សរសេរសមីការតាងប្រតិកម្មរវាងអាស៊ីតនេះជាមួយទឹក? ខ-គណនាមាឌឧស្ម័ន HCl ចាំបាច់ដែលត្រូវច្រើ?បើ: $V_m = 24Lmol^{-1}$ គ-គណនា pH នៃសូលុយស្យុងនេះ?
- ១៤. សូលុយស្យុងអាស៊ីតក្លរីខ្រិចមួយមាន pH=2 (សូលុយស្យុង S_1)។ សូលុយស្យុងអាស៊ីតក្លរីខ្រិចមួយទៀតមាន (pH=4) (សូលុយស្យុង S_2)។ គេយក 50mL នៃសូលុយស្យុង S_1 ទៅលាយជាមួយ 50mL នៃសូលុយស្យុង S_2 គណនា pH នៃសូលុយស្យុងដែល ទទួលបានក្រោយការលាយ?
- ១៦. គោរំលាយឧស្ម័នអ៊ីដ្រូសែនក្លរួចំនួន $6\times 10^{-3} mol$ ទៅក្នុងទឹក 2L ។ ក-គណនា pH នៃសូលុយស្យុងអាស៊ីតដែលទទួលបាន? e-បើគេយក 100mL នៃសូលុយស្យុងអាស៊ីតខាងលើទៅចាក់បញ្ចូលក្នុងសូ,អាស៊ីតនីឌ្រិច (HNO_3) ដែលមានកំហាប់ $5\times 10^{-3} mol L^{-1}$ ចំនួន 100mL ។ គណនា pH នៃល្បាយសូលុយស្យុងថ្មី? e-គណនាមាឌទឹកដែលត្រូវបន្ថែមទៅលើសូលុយស្យុងថ្មីដើម្បីទទួល បានសូលុយស្យុងថ្មីមួយទៀតមាន <math>pH=3 ។
- ១៧. គេឲ្យ $K_{_{\rm W}}=2.5\times 10^{-13}$ នៅសីតុណ្ហភាព $80\,^{0}C$ ៕នៅសីតុណ្ហភាពនេះ សូលុយស្យុងទឹកមួយមាន pH=6.5 ។តើសូលុយស្បុង នេះមានធម្មជាតិជា អាស៊ីត បាស ឬ ណឺត?
- ១៤. គេឲ្យ $K_{_{\rm W}}=2.5\times 10^{-13}$ នៅសីតុណ្ហភាព $80\,^{0}C$ ៕នៅសីតុណ្ហភាពនេះ សូលុយស្យុងទឹកមួយមាន pH=6.5 ។តើសូលុយស្បុង នេះមានធម្មជាតិជា អាស៊ីត បាស ឬ ណឺត?
- ១៩. គេបង្ហុយ 50mL នៃឧស្ម័នអ៊ីដ្រូសែនក្លរួទៅក្នុងទឹកសុទ្ធគេទទួលបាន សូលុយស្យុងដែលត្រូវនិងវាចំនួន 250mL ។ π -សរសេរសមីការតាងប្រតិកម្មដែលកើតមាន? π -គណនា π នៃសូលុយស្យុងដែលទទួលបាន។ បើ: π π -បើគេបន្ថែមទឹកសុទ្ធចំនួន π π 00 នៃកូលុយស្យុងអាស៊ីតខាងលើ។ គណនា π 1 នៃសូលុយស្យុងថ្មី?
- ២០. គេចង់ធ្វើសូលុយស្យុងងអាស៊ីតក្លូរីខ្រិច (HCl) មួយដែលមាន pH=2.5 ក-គណនា [H_3O^+] & [OH^-] ដែលមាននៅក្នុងសូលុយស្យុងនេះ? e-គណនាមាឌឧស្ម័នចាំបាច់សំរាប់ទង្វើ 500mL នៃសូលុយស្យុងអាស៊ីត ខាងលើ? $V_m=22.4LmoL^{-1}$ គ-គេយក10mL នៃសូលុយស្យុងអាស៊ីតខាងលើនេះមកបន្ថែមទឹកសុទ្ធ 990mL ។ គណនា pH នៃសូលុយស្យុងទទួលបាន?
- ២១. គេរំលាយឧស្ម័នអ៊ីដ្រូសែនក្លរួ0.56L ទៅក្នុងទឹកគេទទួលបាន សូលុយស្យុង S_1 500mL (មាឌឧស្ម័នវាស់ក្នុងលក្ខខណ្ឌធម្មតា)។ គេ បន្ថែមសូលុយស្យុងអាស៊ីតក្លូរីឌ្រិច S_2 1L ដែលមាន pH=2 ទៅក្នុង សូលុយស្យុង S_1 គេទទួលបានសូលុយស្យុង S_3 ។ 1-គណនាបរិមាណអ៊ីយ៉ុង H_3O^+ (គិតជាម៉ូល)ដែលមានក្នុងសូលុយស្យុង S_3 ? 2-គណនា pH នៃសូលុយស្យុង S_3 ?

- ២២. គេរំលាយឧស្ម័នអ៊ីដ្រូសែនក្លរួ(HCl)ចំនួន 0,2L ទៅក្នុងទឹកបាន សូលុយស្យុងអាស៊ីតមានមាឌ 4L ៕
 - ក-សរសេរសមីការតាងប្រតិកម្មដែលកើតមាន?
 - ខ-គណនា pH នៃសូលុយស្យងដែលទទួលបាន? $(V_m = 25LmoL^{-1})$
 - គ-គណនាមាឌទឹកដែលត្រូវបន្ថែមទៅលើ 50mL នៃសូលុយស្យុងអាស៊ីត ខាងលើដើម្បីទទួលបានសូលុយស្យុងថ្មីមាន pH=3
- ២៣. សូលុយស្យុងអាស៊ីតនីឌ្រិច (HNO_3) 25mL មាន pH=1,5 ៕ គេយកវាមកលាយជាមួយ 50mL នៃសូលុយស្យុងអាស៊ីត ស៊ុលផ្សំ (H_2SO_4) ដែលមាន pH=2,5 ។
 - ក-គណនាម៉ាសអាស៊ីតដែលមានក្នុងសូលុយស្យូងនីមួយៗ?
 - ខ-គណនា pH នៃសូលុយស្យងដែលទទួលបានក្រោយពេលលាយ?
 - គ-គណនាមាឌទឹកដែលបន្ថែមទៅលើសុលុយស្យងដែលទទួលបាន ក្រោយការលាយដើម្បីទទួលបានសូលុយស្យងថ្មី $pH=3.5\,$ ។
- ២៤. សូលុយស្យងអាស៊ីតប្រូមីឌ្រិច (HBr) មួយមានមាឌ 10mL និងមាន pH=1.5
 - 1-សរសេរសមីការតាងប្រតិកម្មរវាងអាស៊ីតនេះជាមួយទឹក?
 - 2-គណនាបរិមាណអ៊ីយ៉ុងអ៊ីដ្រូញ៉ូមដែលមាននៅក្នុងសូលុយស្យងនេះ?
 - 3-គណនាមាឌទឹកដែលត្រូវបន្ថែមទៅលើសូលុយស្យុងខាងលើដើម្បី ទទួលបានសូលុយស្យុងថ្មី $S_{\scriptscriptstyle 1}$ ដែលមាន pH=3,5 ៕
 - 4-គេបន្ថែមសូលុយស្យុង S_2 នៃអំបិលសំឡ(NaCl) ដែលមានមាឌ 50mL កំហាប់ $5\times 10^{-3}\,molL^{-1}$ ទៅក្នុងសូលុយស្យុង S_1 ដើម្បីទទួលបានសូលុយស្យុង S_3 ៕ ក-គណនា pH នៃសូលុយស្យុង S_2 ? ខ-គណនា pH នៃសូលុយស្យុង S_3 ?
- ២៥. គេរំលាយឧស្ម័នអ៊ីដ្រូសែនក្លរួ $10^{-2}\,moL$ ទៅក្នុងទឹកបានសូលុយស្យងមួយមានមាឌ $1L\,$ ៕
 - ក. គណនា pH នៃសូលុយស្យងអាស៊ីតដែលទទួលបាន?
 - ខ. តើគេត្រូវថែមទឹកប៉ុន្មានទៅក្នុងសូលុយស្យងអាស៊ីតខាងលើ100mL ដើម្បីទទួលបានសូលុយស្យងថ្មី $S_{\scriptscriptstyle 1}$ មាន pH=2,3 ៕
 - គ. គេចាក់ 300mL នៃសូលុយស្យុងអាស៊ីតក្ល់រីឌ្រិចដែលមានកំហាប់ $5\times 10^{-3}\ molL^{-1}$ ទៅក្នុងសូលុយស្យុង S_1 ដើម្បីទទួលបានសូលុយស្យុង S_2 ៕ គណនា pH នៃសូលុយស្យុង S_2 ?
- ២៦. គេយក $10_{\mathcal{S}}$ នៃល្បាយសូដ្យូមក្លរួ និង ស៊ូត(NaOH) ទៅរំលាយក្នុង ទឹកគេទទួលបាន1Lសូលុយស្យុងមួយដែលមាន pH=13 ក-គណនាសមាសភាពជាម៉ាសនៃល្បាយដើម?
 - ខ-គេយកសូលុយស្យុងខាងលើទៅពង្រាវ100ដង។ គណនា pH នៃល្បាយសូលុយស្យុងដែលទទួលបាន?
- ២៧. a / គេរៀបចំសូលុយស្យុង S_1 នៃសូលុយស្យុងសូដ្យូមអ៊ីដ្រុកស៊ីត (NaOH) ដែលមានកំហាប់ $C_1=5\times 10^{-3}M$ និងសូលុយ ស្យុង S_2 នៃ សូលុយស្យុងប៉ូតាស់ (KOH) ដែលមានកំហាប់ $C_2=10^{-3}M$ ។គណនា pH នៃសូលុយស្យុងនីមួយ។ b / គេលាយល្បាយដែលមានមាឌ $V_1=10mL$ នៃសូលុយស្យុង S_1 ជាមួយមាឌ $V_2=50mL$ នៃសូលុយស្យុង S_2 ។ គណនា pH នៃល្បាយដែលទទួលបាន? គណនាកំហាប់ប្រភេទគីមីទាំងអស់ដែលមានវត្តមាននៅក្នុងសូលុយស្យុង?
- ២៨. សូលុយស្យុងអាស៊ីតស៊ុលផ្ចរិច (H_2SO_4) មួយមាន pH=3.7 ៕ គេឧបមាថា អាស៊ីតស៊ុលផ្ចរិចបំបែកទាំងស្រុងជា H_3O^+ និង SO_4^{2-}
 - ក. ចូរសរសេរសមីការតាងប្រតិកម្មរវាងធអាស៊ីតនេះជាមួយទឹក?
 - ខ. គណនាកំហាប់ប្រភេទគីមីដែលមានវត្តមាននៅក្នុងសូលុយស្យុងនេះ?
 - គ. ទាញរកកំហាប់ដើមនៃសូលុយស្យងអាស៊ីតនេះ?
- ២៩. គេរំលាយឧស្ម័នអ៊ីដ្រូសែនក្លរួទៅក្នុងទឹកសុទ្ធគេទទួលបានសូ, S_1 250mL ដែលមាន pH=2 ។គេបន្ថែមសូលុយស្យុងប៉ូតាស្យុម ក្លរួ(KCl)500mL ដែលមានកំហាប់ $10^{-1}\,M$ គេទទួលបានសូលុយស្យង S_2 ។
 - ក. គណនាមាឌឧស្ម័នអ៊ីដ្រូសែនក្លរូដែលយកមកប្រើ(លក្ខខណ្ឌធម្មតា)?
 - ខ. គណនា pH នៃសូលុយស្យង S_2 ?
- ៣០. 250mLនៃសូលុយស្យុងអាស៊ីតក្លរីឌ្រិចដែលទទួលបានពីការ បំបែក $5 \times 10^{-2} L$ នៃអ៊ីដ្រូសែនក្លរួទៅក្នុងទឹកសុទ្ធ៕
 - ក. គណនា pH នៃសូលុយស្យូង $S_{\scriptscriptstyle 1}$ ដែលទទួលបានពីការរៀបចំនេះ? (បើ: $V_{\scriptscriptstyle m}=24\,LmoL^{\scriptscriptstyle -1}$)
 - ខ. គេរៀបចំសូលុយស្យុងពីរផ្សេងទៀតគឺ $S_2 \& S_3$ ដែលសូលុយស្យុង S_2 មាន pH=1,7 និងសូលុយស្យុង S_3 មានកំហាប់ $[H_3O^+]=5\times 10^{-2}M$ ៕ចូរធ្វើចំណាត់ថ្នាក់សូលុយស្យុង $S_1,\ S_2 \& S_3$ តាមលំដាប់ អាស៊ីតកើន?

- ៣១. គេរំលាយកាល់ស្យមអ៊ីដ្រុកស៊ីតចំនួន 1,33g ទៅក្នុងទឹកគេទទួល បានសូលុយស្យងដែលត្រូវនិងវាចំនួន 1L ។
 - ក. សរសេរសមីការបំបែកកាល់ស្យូមអ៊ីដ្រុកស៊ីត?
 - ខ. គណនាកំហាប់អ៊ីយ៉ុង $[Ca^{2+}]\&[OH^-]$?
 - គ. គណនា pH នៃសូលុយស្យងនេះ?
- ៣២. គេរំលាយក្រាមសូដ្យូមអ៊ីដ្រុកស៊ីត (NaOH)0,8g ទៅក្នុងទឹកគេទទួល បានសូលុយស្យុង S_1 ចំនួន 500mL ។បើគេចាក់សូលុយ ស្យុង S_2 នៃ សូលុយស្យុងស៊ូតដែលមាន pH=12 ចំនួន 1L ទៅក្នុងសូលុយស្យុង S_1 គេទទួលបានសូលុយស្យុង S_3 ។
 - 1-គណនាបរិមាណអ៊ីយ៉ុង OH^- ដែលមាននៅក្នុងសូលុយស្យុង $S_{\scriptscriptstyle 3}$?
 - 2-គណនា pH នៃសូលុយស្យង S_3 ?
- ៣៣. គេរំលាយកាល់ស្យូមអ៊ីដ្រុកស៊ីត $(Ca(OH)_2)$ 1,48g នៅសីតុណ្ហភាព $25\,^{0}C$ ទៅក្នុងទឹកគេទទួលបានសូលុយស្យុងដែលត្រូវ និងវាចំនួន 200mL ។
 - 1-គណនាបរិមាណអ៊ីយ៉ុង OH^- ដែលមាននៅក្នុងសូលុយស្យុង?
 - 2-គណនា pH នៃសូលុយស្យុង? $M_{(Ca)}=40\ gmoL^{-1}$?
- ៣៤. គេចង់ធ្វើសូលុយស្យងស៊ូតកាត់មួយមាន pH=11.6ចំនួន1L។
 - ក-គណនាបរិមាណអ៊ីយ៉ុង OH^- ដែលមាននៅក្នុងសូលុយស្យុង?
 - ខ-តើគេត្រូវប្រើស៊ូតប៉ុន្មានក្រាម?
 - គ-បើគេចាក់សូលុយស្យុងប៉ូតាស់ (KOH) ដែលមាន pH=12 ចំនួន 200mL ទៅក្នុងសូលុយស្យុងខាងលើ។ គណនា pH នៃសូលុយស្យុងថ្មីដែលទទួលបាន?
- ៣៥. គេមានសូលុយស្យុង 4 គឺៈ សូលុយស្យុង S_1 ; S_2 ; S_3 & S_4 សូលុយស្យុ S_1 មាន pH=13 ; សូលុយស្យុង S_2 មាន $[OH^-] = 10^{-2} \ mol L^{-1} \ ; \ \ \,$ សូលុយស្យុង S_3 បានមកពីការរំលាយ 2g នៃសូដ្យូមអ៊ីដ្រុកស៊ីតក្នុងទឹកសុទ្ធ 1L ។ សូលុយស្យុង S_4 បានមកពីការបន្ថែមទឹក 90m ទៅលើ 10m នៃ សូលុយស្យុងស៊ូតដែលមានកំហាប់ $2\times 10^{-2} \ mol L^{-1}$ ។ ចូរធ្វើចំណាត់ថ្នាក់សូ លុយស្យុងទាំងបួនតាមលំដាប់បាសកើន?
- ៣៦. គេទទួលបានសូលុយស្យុង S មួយពីល្បាយខាងក្រោមៈ
 - -100 mLនៃសូលុយស្យ៉ងប៉ូតាស្យូមអ៊ីដ្រុកស៊ីត(KOH)ដែលមានកំហាប់ $0.16 mol L^{-1}$
 - -200mLនៃសូលុយស្យុងសូដ្យូមអ៊ីដ្រុកស៊ីត(NaOH) ដែលមាន pH=12-200mLនៃសូលុយស្យុងទឹក៕
 - 1-គណនាកំហាប់អ៊ីយ៉ុង $[OH^-]$ ដែល មាននៅក្នុងសូលុយស្យុង S ?
 - 2-គណនា pH នៃល្បាយដែលទទួលបាន?
 - 3-គណនាកំហាប់ប្រភេទគីមីដែលមានវត្តមាននៅក្នុងសូលុយស្យូង S ?
- ៣៧. ក-គេឲ្យថេរស្វ័យអ៊ីយ៉ុងកម្មរបស់ទឹកនៅសីតុណ្ហភាព $50\,^{\circ}C$ គឺ $K_{_{W}}=5.5\times10^{-14}$ ។
 - 1-ចូរគណនា $pK_{_{\!\scriptscriptstyle{W}}}$ របស់ទឹកសុទ្ធ?
 - 2-ចុគណនា $[H_3O^+]$ & $[OH^-]$ នៃទឹកសុទ្ធ?
 - 3-គណនា pH នៃទឹកសុទ្ធនៅសីតុណ្ហភាពនេះ?
 - ខ-សូលុយស្យុង A មួយមាន pH=7 នៅសីតុណ្ហភាព $50\,^{\circ}C$ ។ តើវាមានធម្មជាតិជាសូលុយស្យុងអ្វី?
- ៣៨. គេចង់ធ្វើសូលុយស្យុងស៊ូតមួយ (NaOH) ដែលមាន $pH=12,5\,$ ៕
 - 1-គណនាកំហាប់ប្រភេទគីមីផ្សេងៗដែលមានវត្តមាននៅក្នុងសូលុយស្យូង?
 - 2-គណនាម៉ាសសូដ្យូមអ៊ីដ្រុកស៊ីតដែលត្រូវប្រើដើម្បីធ្វើសូ,នេះចំនួន 0.5L ?
 - 3-គណនា pH នៃស៊ុលុយស្យងដែលទទួលបានកាលណាគេចាក់ទឹក 0.5L ទៅលើសូលុយស្យងខាងលើ?
- ៣៩. គេមានសូលុយស្យុងស៊ូត (NaOH) មួយមាន pH =12,3មាឌ100mL ។
 - 1-គណនាម៉ាសសូដ្យូមអ៊ីដ្រុកស៊ីតសម្រាប់ទង្វើសូលុយស្យុងនេះ?
 - 2-បើគេថែមទឹក900mLចូលទៅក្នុងសូលុយស្យូងខាងលើ់។ គណនា pH នៃសូលុយស្យូងថ្មី?

```
គេរៀបចំសូលុយស្យងអ៊ីយ៉ុងអ៊ីដ្រុកស៊ីតចំនួនបីគឺ S_1 ; S_2 ; S_3ដូចតទៅៈ
ፈዐ.
        -S_{\scriptscriptstyle 1}គឺទទួលបានពីការបំបែក 0.5\,g នៃសូដ្យូមអ៊ីដ្រុកស៊ីត (NaOH) ទៅក្នុងទឹក 2.5\,L ។
        -S_2គឺទទួលបានដោយយកចេញពី5cm^3នៃសូលុយស្យុងS_1ដែលគេ បំពេញជាមួយទឹកសុទ្ធរហូតបានមាឌ100cm^3។
        -S_3 គឺជាសូលុយស្យងមួយដែលមានកំហាប់ C_3 = 5 \times 10^{-4} M ។
       1-គណនាកំហាប់នៃសូលុយស្យងS_1 \& S_2?
       2-គណនា pH នៃសូលុយស្យូងS_1 \; ; \; S_2 \; ; \; S_3 ?
       3-ចូរធ្វើចំនាត់ថ្នាក់នៃសូលុយស្យុងទាំងបីតាមលំដាប់បាសកើន?
       សីតុណ្ហភាពនៃខ្លួនមនុស្សគឺ 37\,^{\circ}C ៕សីតុណ្ហភាពនេះថេរស្វ័យ អ៊ីយ៉ុងកម្មនៃទឹក K_{\scriptscriptstyle W}=2	imes10^{-14} ។
ፈ១.
       ក-ចូរសរសេរថេរស្វ័យអ៊ីយ៉ុងកម្មនៃទឹកK_{\scriptscriptstyle W} និង កំនត់ pH នៃសូលុយស្យងនៅសីតុណ្ហភាពនេះ?
       ខ-ឈាមមនុស្សមាន pH = 7.39 ។ តើវាមានធម្មជាតិជាសូលុយស្យង អាស៊ីត បាស ឬ ណឺត?
       គេរៀបចំសូលុយស្យុងសូដ្យូមអ៊ីដ្រុកស៊ីត (NaOH) ដែលមានកំហាប់ 3 \times 10^{-2} \ molL^{-1} ។
៤២.
       1-គណនាម៉ាសសូដ្យមអ៊ីជ្រុកស៊ីតដែលត្រូវបំបែកទៅក្នុងទឹកសុទ្ធដើម្បីរៀបចំសូលុយស្យូងនេះចំនួន5L។
       2-គMនា pH របស់វ៉ា?
       3-ចេញពីសូលុយស្យុងខាងលើនេះគេចង់បានសូលុយស្យុងថ្មីមានមាឌ1Lកំហាប់1{,}00{	imes}10^{-4}\,molL^{-1}\,។
          គណនាមាឌសូលុយស្យងខាងលើដែលយកមករៀបចំ និង គណនា pH សូលុយស្យងថ្មី?
       សូលុយស្យុងសូដ្យូមអ៊ីដ្រុកស៊ីតមួយមានមាឌ 25mL និងមាន pH=11.5\,\mathrm{T}
ፈጠ.
        a / គណនាម៉ាសសូដ្យមអ៊ីដ្រុកស៊ីតដែលរលាយ?
        b/ គេបន្ថែម 25mLនៃសូលុយស្យុងកាល់ស្យូមអ៊ីដ្រុកស៊ីត (Ca(OH)_2)ដែល មានកំហាប់ 10^{-2}\,molL^{-1} ទៅក្នុងសូលុយស្យុង
       សូដ្យមអ៊ីដ្រុកស៊ីត (NaOH) ខាងលើ។
       1-គណនាម៉ាសកាល់ស្យមអ៊ីជ្រុកស៊ីតដែលរលាយ?
       2-គណនា pH នៃសូលុយស្យុងដែលទទួលបានក្រោយការលាយ?
       នៅក្នុង 500mL នៃទឹកសុទ្ធ៕គេធ្វើការបំបែក 0.73\,g នៃឧស្ម័ន អ៊ីដ្រូសែនក្លរួ។
ፈፈ.
       ក-សរសេរសមីការតាងប្រតិកម្ម?
       ខ-គណនាមាឌឧស្ម័នដែលបំបែកនៅក្នុងលក្ខខណ្ឌធម្មតា?
       គ-គណនា pH នៃសូលុយស្យងដែលទទួលបាន?
       ឃ-គណនាកំហាប់ប្រភេទគីមីដែលមានវត្តមាននៅក្នុងសូលុយស្យងនេះ?
       គេរៀបចំសូលុយស្យងចំនួនបួនគឺ: S_1 ; S_2 ; S_3 ; S_4 ។
៤៥.
        -សូលុយស្យងS_1មានpH=11,6។
        -សូលុយស្យងS_2 មាន[OH^-] = 3.0 \times 10^{-3} \, mol L^{-1}
        -សូលុយស្យងS_3ត្រូវបានគេទទួលបានពីការបំបែក2g នៃសូលុយស្យង សូដ្យមអ៊ីដ្រុកស៊ីតទៅក្នុងទឹកសុទ្ធចំនួន10L ។
        -សូលុយស្យងS_4 គឺជាលទ្ធផលពីការបន្ថែម 400mL នៃទឹកសុទ្ធទៅក្នុង100mL នៃសូលុយស្យងសូដ្យមអ៊ីដ្រុកស៊ីត (NaOH)
       ដែលមាន pH = 12។
       ក-គណនា pH នៃសូលុយស្យងS_2?
       ខ-គណនាកំហាប់នៃសូលុយស្យងS_3 & S_4?
        a / គេលាយល្បាយ100mLនៃសូលុយស្យងS_1នៃអាស៊ីតក្លូរីឌ្រិចដែល មាន pH=2,4 ជាមួយ 200mL នៃសូលុយស្យងS_2
៤៦.
       នៃអាស៊ីតក្លីខ្រិចដែលមាន pH មិនស្គាល់។គេទទួលបានល្បាយមួយដែលមាន pH = 2,7 ។
       គណនា pH នៃសូលុយស្យងS_2?
```

ចដែលមាន pH=3,6 ៕ គណនា pH នៃសូលុយស្យុងដែលទទួលបានក្រោយការលាយ?

b/គេលាយល្បាយ 200mL នៃសូលុយស្យងអាស៊ីតក្លូរីឌ្រិចដែលមាន pH=2,4 ជាមួយ 300mLនៃសូលុយស្យងអាស៊ីតក្លូរីឌ្រិ

- ៤៧. ក-គណនាមាឌឧស្ម័នអ៊ីដ្រូសែនប្រួមួ(HBr) ដែលត្រូវបំបែកទៅក្នុង ទឹកសុទ្ធ 5L ដើម្បីទទួលបានសូលុយស្យុងមួយមានកំហាប់ $Ca = 2 \times 10^{-2} \, mol L^{-1} \, \mbox{til} : V_m = 24 \, Lmo L^{-1}$
 - ខ-សូលុយស្យុងដែលទទួលបានមាន pH=1,7 ។ គណនាកំហាប់ប្រភេទគីមីដែលមានវត្តមាននៅក្នុងសូលុយស្យុងនេះ និង បង្ហាញថាអ៊ីដ្រូំសែនប្រូមួគឺជាម៉ូណូអាស៊ីតខ្លាំង?
- ៤៤. សូលុយស្យុងអាក់កឺនៃអាស៊ីតអិបតាភ្លុយអរ៉ូប៉ុយតាណូអ៊ិច ($CF_3-CF_2-CF_2-COOH$) មានកំហាប់ $2\times 10^{-3}\,molL^{-1}~\&~pH=2,7$ នៅសីតុណ្ហភាព 25^{0C}
 - 1-តើវាជាអាស៊ីតខ្លាំង ឬ ខ្សោយ? ចូរសរសេរសមីការតុល្យការនៃប្រតិកម្មជាមួយទឹក?
 - 2-ចូរគណនាកំហាប់ប្រភេទគីមីដែលមានវត្តមាននៅក្នុងសូលុយស្យូង?
- ៤៩. ក្រោយពីការពង្រាវ50mLនៃសូលុយស្យុងស៊ូតដែលមាន pH=12គេទទួលបានសូលុយស្យុងថ្មីមាន pH'=10,7 ៕ ក-តើគេត្រូវពង្រាវសូលុយស្យងដើមចំនួនប៉ុន្មានដង?
 - ខ-គេថែមស៊ូត $m_{(g)}$ ចូលក្នុងសូលុយស្យុងក្រោយពង្រាវនេះ គេទទួល បានសូលុយស្យុងថ្មីមួយទៀតមាន $pH=11\,$ ។ គណនាម៉ាសស៊ូត $m_{(g)}$ នេះ?
- ៥០. គេរៀបចំសូលុយស្យុងទីផ្សារនៃអាស៊ីតក្លរីឌ្រិច (HCl) មួយដែល មាន 35% ជាម៉ាសនិងមានដង់ស៊ីតេធៀបនិងទឹក d=1,15 1-គណនាកំហាប់នៃសូលុយស្យុងទីផ្សារនេះ?
 - 2-គេចង់រៀបចំ1Lនៃសូលុយស្យ៉ុងអាស៊ីតក្លរីឌ្រិចដែលមានកំហាប់ $2 imes 10^{-2}M$ គណនាមាឌសូលុយស្យងទីផ្សារដែលត្រូវប្រើ?
- ៥១. គេរៀបចំសូលុយស្យុងទីផ្សារមួយនៃសូលុយស្យុងស៊ូត (NaOH) មួយដែលមាន 35% ជាម៉ាសនិងមានដង់់ស៊ីតេធៀបនិងទឹក $d=1{,}38\,$ ។
 - ក-គណនាកំហាប់នៃសូលុយស្យងទីផ្សារនេះ?
 - ខ-គណនាមាឌ $V_{\rm l}$ នៃសូលុយស្យ៉ុងនេះដែលត្រូវគេលាយដោយទឹកសុទ្ធ ដើម្បីទទួលបាន1Lនៃសូលុយស្យុងមាន pH=12.5 ។ គ-គេចាក់ $5\,m$ នៃសូលុយស្យុងទីផ្សារនេះទៅក្នុងទឹកបាន1L ។ គណនា pH នៃសូលុយស្យុងដែទទួលបាន?
- ៥២. គេរំលាយឧស្ម័នអ៊ីដ្រូសែនក្លរួ (\dot{HCl}) ចំនួន $0,2\dot{L}$ ទៅក្នុងទឹកសុទ្ធបាន សូលុយស្យុងអាស៊ីតមានមាឌ 4L ។ ក-គណនា pH នៃសូលុយស្យុងអាស៊ីតដែទទួបាន? បើ $V_m=25Lmo^{-1}L$
 - ខ-បើគេយក 200mL សូលុយស្យុងអាស៊ីតខាងលើទៅចាក់ចូក្នុងសូ,ស៊ូត ដែលមានកំហាប់ $2\times 10^{-4}M$ មាឌ 200mL
 - 1-សរសេរសមីការតាងប្រតិកម្មដែលកើតមាន?
 - 2-គណនា pH នៃសូលុយស្យងដែលទទួលបានក្រោយប្រតិកម្ម?